

En stærk læsekultur blandt børn og unge

Nationale strategiske handlepunkter

Børn og unges læsekultur er udfordret, og der tales i disse år om en decideret læskrise. Årsagerne er mange og komplekse. Det viser adskillige både nationale og internationale undersøgelser, hvor de mest centrale resultater er:

- **Dårlige læseevner:** 25% af eleverne i 4. klasse kan hverken fortolke, læse mellem linjerne eller læse kildekritisk (PIRLS, 2023). Afstanden mellem de stærke og svage elever i 4. klasse er blevet større.
- **Lav læseglæde:** Danmark er et af de lande, hvor færrest elever rigtig godt kan lide at læse og læselysten falder med alderen. Lav læseglæde hænger sammen med lav læsekompetence.
- **Oplæsning er ikke en del af alle børns hverdag:** Personalet i en stor del af børnehaverne benytter sig ikke af bøger sammen med børnene.
- **Skævhed i adgang til bøger:** Børn der rammes af en skævhed i adgang til bøger og højtlesning oplever oftere tidlige sprogvanskeligheder, de klarer sig dårligere ved folkeskolens afgangsprøve og trives dårligere i skolen

Det er på tide at vende udviklingen. Fordi læsning er vigtig som grundkompetence, for evnen til at koncentrere og fordybe sig og som en vej til æstetiske oplevelser. Derfor giver en partnerkreds, der repræsenterer de væsentligste arenaer i børn og unges kulturelle og faglige dannelse, et bud på, hvad der skal til for at knække kurven.

Oplægget hviler på tre søjler: Flere bøger og kontinuerlige møder med litteratur i børn og unges hverdag enten fysisk eller digitalt, mere formidling og vejledning af fagprofessionelle og stærkere fokus på inddragelse af børn og unge.

De væsentligste handlepunkter er:

Bøger til alle børn i dagtilbud:

- Attraktive og opdaterede bogsamlinger, der sikres ved varige puljer
- Styrket samarbejde ml. folkebiblioteker og daginstitutioner om materialer og formidling
- Styrket fokus på oplevelseslæsning og læsekultur i den pædagogiske praksis og på pædagoguddannelsen

Bøger til alle elever i grundskolen:

- Tilgængelige og opdaterede bogsamlinger på PLC og skolebibliotek
- Varige puljer til opgradering af eksisterende bogsamlinger med udgangspunkt i elevernes præferencer og interesser
- Sikre at alle elever møder fagprofessionel vejledning og formidling af litteraturen
- Styrket samarbejdet ml. PLC og folkebibliotek
- Lige adgang for alle elever til folkebibliotekernes digitale tilbud eReolenGo!
- Lystlæsning og mødet med litteratur drevet af fællesskaber, som fast tilbud i SFO'erne
- Styrket fokus på læsekultur på pædagog- og læreruddannelsen

Bøger til alle elever på ungdomsuddannelser:

- Tilgængelige og inspirerende bogsamlinger på uddannelsessted eller folkebibliotek
- Sikre at alle elever møder fagprofessionel vejledning og formidling af litteraturen
- Etablering af fast modul med fordybelseslæsning på alle ungdomsuddannelser

Øget fokus på læsekultur hos voksne og i familier:

- Kampagne målrettet familier, med inspiration og konkrete redskaber til mere læsning i familien, herunder digitale læsemidler.